

UDK:35.078.2: 338.266: 368.023.5: 347.413: 338.178: 351.82 (4-672EEZ)

PROPISI EVROPSKE UNIJE

DIREKTIVA O PLASMANU OSIGURANJA

Nova direktiva o plasmanu (distribuciji) osiguranja (*Insurance Distribution Directive – IDD*) reguliše položaj posrednika u osiguranju u Evropskoj uniji. Konačan tekst usvojen je sredinom jula 2015. Direktiva unapređuje *Direktivu IMD 2002 2002/92/EC*, koja se odnosi na potrošače (*Consumer Retail Package*).

Evropski parlament i Evropski savet usvojili su Direktivu, koja će omogućiti lakše prekogranično poslovanje i poboljšati zaštitu osiguranika. Države članice EU imaju obavezu da u roku od dve godine unesu Direktivu (IDD) u svoje nacionalne propise.

IDD će unaprediti Direktivu o posredovanju u rešavanju sporova u osiguranju (*Insurance Mediation Directive – IMD*) od 2002. Bilo je potrebno popraviti postojeće propise uz uzimanje u obzir razvoja tržišta osiguranja. IDD je znatno povisila standarde usvojene u IMD, naročito u prekograničnom poslovanju, budući da je evropsko tržište osiguranja i dalje znatno fragmentirano.

IMD se prvobitno primenjivala samo na posrednike u osiguranju. Međutim, kada stupi na snagu, nova direktiva (IMD) obuhvatiće sve prodavce usluga osiguranja bez obzira na to da li se usluge prodaju neposredno ili preko posrednika. Na taj način, tržište osiguranja biće pokriveno 98 odsto umesto 48 odsto, kako je to sada na snazi. Nova direktiva imaće primenu i na lica koja pružaju i druge usluge u osiguranju, npr. kod likvidacije nastalih šteta pokrivenih osiguranjem.

Nova direktiva će pojednostaviti postupak predviđen za prekogranično poslovanje na tržištima osiguranja u granicama EU. Države članice će uspostaviti informacioni centar koji će omogućiti pristup registrima osiguravača, reosiguravača i posrednika.

Premda ne postoji formalna definicija pojma „zaštita potrošača“, Sud pravde Evropske unije (*Court of Justice of the European Union*) prihvatio je da pojam obuhvata, ali i ne ograničava zaštitu potrošača, socijalni red, prevenciju prevara i zaštitu intelektualne svojine.

Novi režim postavlja strože i specifične uslove za profesionalno poslovanje. Države članice imaju obavezu da uspostave javne mehanizme za efikasnu kontrolu za utvrđivanje stručnosti lica zaposlenih kod osiguravača, reosiguravača i posrednika. Sva pomenuta lica imaju obaveznu obuku od 15 časova godišnje.

IDD uvodi obavezno profesionalno osiguranje od odgovornosti za posrednike (najniži iznos 1.250.000 evra po šteti ili ukupno 1.850.000 evra).

Novi režim uvodi primenu dva opšta principa, predviđajući a) da posrednici u osiguranju uvek moraju da posluju pošteno, savesno i profesionalno u najboljem interesu kupaca usluga i b) da sve date informacije moraju biti jasne i da kupce ne upućuju na pogrešne zaključke. Pre zaključenja ugovora o osiguranju, od posrednika se traži da obavesti kupca o svom identitetu, adresi i registraciji.

Posrednici u osiguranju obavezni su da objave podatke o svojim uslugama:

- o prirodi primljene naknade u vezi s ugovorom o osiguranju;
- o osnovu naknade – da li je u pitanju honorar ili provizija čija je visina uključena u premiju osiguranja; ako je novčana naknada (honorar), plativa neposredno od kupca, posrednik je dužan da u pogledu iznosa naknade po mogućstvu objasni način na koji je naknada izračunata.

Prema Direktivi, naknada obuhvata svaku proviziju, honorar ili drugo plaćanje, uključujući ekonomsku korist bilo koje vrste ili drugu finansijsku ili nefinansijsku korist, ponuđenu ili plaćenu u vezi s aktivnostima plasiranja (distribucije) osiguranja.

Najvažnije izmene IDD u odnosu na IMD su sledeće:

- primena se proširuje na reosiguranje;
- struka se unapređuje;
- distributeri osiguranja moraju da postupaju pošteno i profesionalno u najboljem interesu klijenata i da ih ne zavaravaju;
- klijente treba detaljnije informisati.

U IMD se koriste sledeći termini:

- pod „distributerom osiguranja“ podrazumeva se svaki posrednik u osiguranju, dopunski posrednik osiguranja i poduhvat osiguranja;

- pod „posrednikom u osiguranju“ podrazumeva se svako fizičko ili pravno lice koje ne predstavlja poduhvat u osiguranju ili reosiguranju;
- pod „dopunskim posrednikom u osiguranju“ podrazumeva se svako fizičko ili pravno lice koje ne predstavlja kreditnu instituciju definisanu u čl. 4(1) Regulative (EU) No. 575/2013 (CRD IV).

Komisija EU smatra da će IMD povećati zaštitu potrošača, naročito u pogledu transparentnosti u vezi s cenama i troškovima usluga, bolje informisanosti potrošača i većih obaveza osiguravača.

Izvori

- <http://www.out-law.com/en/topics/insurance-brokers-and-intermediaries/the-insurance-distribut>, 21.12.2015.
- <http://www.out-law.com/topics/insurance/insurance-brokers-and-intermediaries/the-insurance-sitributi>, 20.01.2016.
- European Commission-press release, http://europa.eu/rapid/press_IP-15-5293_en.htm, 20.1.2016.
- Clifford Chance LLP, London, Briefing note, August 2015.

Dr Zoran D. Radović